

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M im@im.dk
W www.im.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 28. marts 2011
Enhed: Sygehuspolitik
Sagsbeh.: SUMANI
Sags nr.: 1103401
Dok nr.: 483303

Folketingets Sundhedsudvalg har den 1. marts 2011 stillet følgende spørgsmål nr. 499 (Alm. del) til indenrigs- og sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 499:

"Kan ministeren oplyse hvor mange forskningsmidler der er afsat i de seneste 5 år til forskning i hvad eksterne miljøpåvirkninger betyder for mænds sædkvalitet?"

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet udtalelser fra Miljøstyrelsen, Forsknings- og Innovationsstyrelsen samt Sundhedsstyrelsen, som jeg kan henholde mig til:

Miljøstyrelsen har oplyst følgende:

"Miljøstyrelsen har igennem årene gennemført en lang række videnopbygningsaktiviteter rettet mod myndighedernes forebyggende arbejde i forhold til hormonforstyrrende stoffers forekomst og mulige effekter.

Nogle af videnopbygningsaktiviteterne inden for dette område kan muligvis indirekte bidrage til viden om miljøpåvirkningers effekter på sædkvaliteten. Videnopbygningen har blandt andet fokuseret på danske bidrag til udvikling af metoder til testning af hormonforstyrrende stoffer i internationalt regi, samt undersøgelse af effekter af hormonforstyrrende stoffer og kombinationer af hormonforstyrrende stoffer in vitro eller i dyreforsøg.

For at styrke videnopbygningsaktiviteterne blev Center for Hormonforstyrrende Stoffer oprettet i 2008 og videreført i 2010-13 med en bevilling på 7 mio. kr. i 2008-2009 samt 20 mio. kr. i 2010-13 til administration, ledelse og projekter indenfor både sundhed og miljø. To projekter under centeret omfatter bl.a. undersøgelse af miljøpåvirkninger og sædkvalitet. Det drejer sig om et projekt om hormonforstyrrende stoffer og hormon-relaterede sygdomme, som der blev afsat 1.195.960 kr. til i 2008-09 samt et projekt til udvikling af systembiologiske metoder til analyse af komplekse datasæt, som der blev afsat 1.693.000 kr. til i 2010. I begge projekter indgår dårlig sædkvalitet eller infertilitet blandt en lang række andre parametre, der eventuelt kan påvirkes af udsættelse for hormonforstyrrende stoffer.

Herudover er der under Miljøstyrelsens program for bekæmpelsesmiddel-forskning igangsat flere projekter, som undersøger mulige effekter af hormonforstyrrende pesticider. To af disse relaterer sig særligt til bekymringen omkring nedsat sædkvalitet. Det drejer sig dels om en undersøgelse af langtidseffekter af pesticideksponering i fostertilværelsen, som der blev afsat 3.7 mio. kr. til i 2007, og dels om en register-baseret undersøgelse af risikoen for mang-

lende nedstigning af testiklerne blandt drenge, hvis mødre har været udsat for pesticider under arbejde i væksthuse, som der blev afsat 1.1 mio. kr. til i 2008.”

Forsknings- og Innovationsstyrelsen har oplyst nedenstående:

”Som en del af aftalen af 5. november 2008 mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om ”Fordeling af globaliseringsmidlerne til forskning og udvikling”, blev der afsat 19 mio. kr. i 2010 til forskning i ”menneskets sundhed og sikkerhed i samspil med miljøfaktorer”.

Efter et almindeligt udbud af forskningsmidlerne har Det Strategiske Forskningsråd givet en bevilling på 10 mio. kr. til overlæge Katharina Maria Main, Rigshospitalet, til et forskningsprojekt om ”tidlig og nuværende eksponering for hormonforstyrrende stoffer og human reproduktion: opfølgning af store langtidsstudier af børn og unge.”

Bevillingshaveren har givet følgende kortfattede beskrivelse af projektet:

”Vi udsættes dagligt – utilsigtet – for hormonforstyrrende kemikalier, som kan påvises i bl.a. blod hos alle som ’cocktail’. Nogle af disse stoffer mistænkes for at forårsage kønsmisdannelser, tidlig pubertet, menstruationsforstyrrelser, dårlig sædkvalitet, testikelkræft og vækstforstyrrelser. I projektet, der gennemføres af læger, biologer, kemikere, epidemiologer og bioinformatikere, stilles to hovedspørgsmål: 1) Kan hyppige hormon- og fertilitetsproblemer, som først erkendes i voksenalderen, skyldes fosterskader forårsaget af hormonforstyrrende stoffer eller livsstil, 2) Kan større børn og voksne hormonbalance også være følsom for hormonforstyrrende stoffer? Projektet baseres på gentagne omfattende og grundige undersøgelser af ca. 5000 børn og voksne fra Danmark, Finland og Australien, hos hvem der allerede findes resultater fra tidligere tilsvarende undersøgelser. Vi fokuserer på skadelige virkninger af phthalater, parabener, bisphenol A (BPA), triclosan, polybromerede flammehæmmere, dioxin, PCB, pesticider og perfluorerede kemikalier. Nogle stoffer som BPA og phthalater produceres i millioner af tons årligt. Der anvendes bioinformatiske metoder til analyse af den meget komplekse eksponering og dens mulige kort- og langtidsvirkning på hormonbalancen af nyfødte, børn og voksne, samt dens effekt på reproduktionssystemet, pubertet og sædkvalitet. Derved genereres helt ny viden om ’real-life’ kemikalie-eksponering fra vores miljø og dens mulige betydning for menneskets sundhed”.

Endvidere har Sundhedsstyrelsen oplyst nedenstående:

”I perioden 2006-2007 er der ydet tilskud fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets Miljømedicinske Forskningscenter (nedlagt 2008) til nedenstående forskningsprojekter:

Human reproduktiv sundhed efter eksponering for persistente organoklorforbindelser i fostertilstanden: Kr. 478.000

Pilotprojekt: Påvirker perfluoralkylforbindelser normale danske mænds testikelfunktion?: Kr. 214.000

Til Rigshospitalets overvågningsprogram vedr. mænds sædkvalitet er der i perioden 2006-2010 ydet i alt 6,5 mio. kr. og i alt 550.000 kr. som tilskud til afholdelse af to internationale workshops på Rigshospitalet om hormonforstyrrende stoffer.”

Med venlig hilsen

Bertel Haarder / Anna Skat Nielsen